
Kažipot e-storitev knjižnic za generacijo 55+

junij 2021

Univerzitetna knjižnica Maribor

Univerzitetna knjižnica Maribor

Sleherno življenjsko obdobje je prepleteno s povezovanjem ljudi, z izmenjavo informacij, izkušenj in uporabo pripomočkov za lažje in hitrejšo odzivanje na zahteve časa, tudi življenje 55+.

Pri tem nam ob lastni iznajdljivosti lahko pomagajo tudi ustanove, kot so knjižnice – s klasičnimi in z digitalnimi storitvami, z nasveti ali pa zgolj z občutkom, da imamo v njih enakovredne možnosti za intelektualno rast. V knjižnici ponujamo dostop do knjig, revij, člankov in drugih virov, strokovno individualno svetovanje ter prostor za druženje.

IZ POSLANSTVA UKM

Univerzitetna knjižnica Maribor, osrednja univerzitetna knjižnica Univerze v Mariboru, zbira, organizira, hrani in ohranja edinstvene zapise človeške misli in kreativnosti ter zagotavlja dostop do njih. Spodbuja in podpira intelektualno rast ter uveljavlja pretok informacij in idej s prostim dostopom do vsega zapisanega znanja, informacij in stvaritev in s tem pedagoško, znanstvenoraziskovalno, strokovno in umetniško delo na Univerzi v Mariboru. Je varuhinja kulturne dediščine slovenskega naroda in države, znanstvene dediščine Univerze v Mariboru ter domoznanske dokumentacije mesta Maribor in širše regije. Svojim uporabnikom zagotavlja učinkovit in celovit dostop do zapisanega znanja ne glede na lastništvo in obliko. Univerzitetna knjižnica Maribor kot učni center s svojimi zbirkami in storitvami služi procesom izobraževanja, poučevanja in raziskovanja na Univerzi v Mariboru, intelektualni osebni in strokovni rasti ter vseživljenjskemu izobraževanju vseh svojih uporabnikov.

PONUDBA STORITEV

VPIS

V Univerzitetno knjižnico Maribor se lahko včlani vsakdo, ki je dopolnil 15 let in več, torej so dobrodošli tudi seniorji 55+. Z vpisom v UKM ali v katerokoli visokošolsko knjižnico Univerze v Mariboru si pridobite članstvo v vseh knjižnicah tega sistema.

Vpis lahko opravite na dva načina:

- fizično se vpišete v času odprtosti knjižnice v izposoji v 1. nadstropju,
- spletno pa s pomočjo obrazca za e-vpis.

Več: <http://ukm.um.si/vpis>

ISKANJE GRADIVA

Gradivo je mogoče iskati v knjižničnih katalogih (vzajemni COBISS+), ki so dostopni od koderkoli, ali neposredno v knjižnici po policah prostega pristopa.

Način iskanja gradiva v računalniškem katalogu je v vseh knjižnicah enak. Razlikujejo se le lokacijski podatki o gradivu. Ti v vsaki knjižnici označujejo mesto, kjer je gradivo shranjeno, in so bistveni za iskanje.

Več: <http://ukm.um.si/iskanje-izposoja-gradiva>

IZPOSOJA GRADIVA

Knjižnično gradivo si lahko člani knjižnice izposodijo na dom s predložitvijo članske izkaznice. Izjemoma si lahko gradivo izposodi tudi druga oseba, vendar le s pisnim [pooblastilom](#) člana.

Čitalniško gradivo, ki ni namenjeno izposoji (atlas, slovarji, leksikoni, serijske publikacije ...), se sme uporabljati v prostorih knjižnice. Rok izposoje gradiva na dom je praviloma en mesec. Član si lahko izposodi hkrati 8 naslovov publikacij.

Več: <http://ukm.um.si/iskanje-izposoja-gradiva>

PODALŠEVANJE ROKA IZPOSOJE

Uporabniki UKM lahko gradivo, ki mu bo v kratkem potekel rok izposoje, podaljšajo, če ga medtem ni rezerviral kdo drug.

Gradivo lahko podaljšate:

- ob obisku v knjižnici,
- po telefonu (02) 25 07 429 ali (02) 25 07 430,
- po spletu s storitvijo Moja knjižnica.

Več: <http://ukm.um.si/podalj-evanje-rezervacije-gradiva>

REZERVACIJA GRADIVA

Izposojeno gradivo lahko rezervirate:

- ob obisku v knjižnici;
- po spletu s storitvijo Moja knjižnica.

Pogoj je članstvo v knjižnici, geslo za uporabo te storitve ter poravnane obveznosti. Lahko se odločite tudi za obveščanje o čakajočih rezervacijah po elektronski pošti ali s SMS-sporočili.

Več: <http://ukm.um.si/podalj-evanje-rezervacije-gradiva>

MOJA KNJIŽNICA

Za uporabo aplikacije Moja knjižnica, ki deluje znotraj COBISS sistema, morate biti član knjižnice in imeti izdelan COBISS profil. Aplikacija **Moja knjižnica** omogoča:

- pregled nad izposojenim in rezerviranim gradivom;
- pregled nad zgodovino izposoj;
- podaljšanje rokov izposoje;
- rezervacije prostega ali izposojenega gradiva;
- naročanje medknjižnične izposoje;
- pregled dolgov in omejitev v knjižnici;
- izbiro obvestil, ki jih želite prejemanjati;
- spreminjanje gesla in kontaktnih podatkov za e-obveščanje.

Več: https://libguides.ukm.um.si/izposoja/moja_knjiznica

MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

Medknjižnična izposoja je plačljiva storitev, s katero UKM za svoje člane in za partnerske knjižnice naroča gradivo iz slovenskih in tujih knjižnic ter posreduje lastno gradivo v tiskani in elektronski obliki drugim knjižnicam. Storitev se obračuna po veljavnem ceniku Univerzitetne knjižnice Maribor.

Posamezniki, ki niso člani naše knjižnice in potrebujejo naše gradivo, se obrnejo na knjižnico, katere člani so.

Več: <http://ukm.um.si/medknji-ni-na-izposoja>

PREVZEM GRADIVA V ČUKOMATU

Gradivo lahko naročite s spletno naročilnico, po tem ko ste preverili njegovo razpoložljivost v katalogu COBISS+ <https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/search>. Nato ga lahko po želji prevzamete v »čukomatu« pred knjižnico 24/7 dni v tednu.

Za uporabo potrebujete mobilni telefon z nameščeno aplikacijo Direct4.me.

Z njo je uporaba še preprostejša.

Več: <https://ukm.um.si/cukomat>

DOMOZNANSTVO

V enoti lahko najdete informacije iz domačega okolja, njegove zgodovine in sedanosti z vseh področij družbenega življenja in znanstvenih disciplin.

V okviru enote so vam na voljo:

-
- **domoznanska bibliografska baza podatkov** z območja Maribora in severovzhodne Slovenije DOM/UKM <https://plus.si.cobiss.net/opac7/domukm>. Brskate lahko po katalogu domoznanskih člankov iz slovenskih časnikov in časopisov ter revij za obdobje 1986-2000, od leta 2000 dalje pa so domoznanski članki dosegljivi v COBISS/OPAC-u;
 - <https://ukm.um.si/maistrova-knjiznica>;
 - **domoznanske digitalne zbirke** <http://www.ukm.um.si/domoznanske-digitalne-zbirke>;
 - **Mariborski biografski leksikon** (številni biografski in bibliografski podatki o pomembnih Mariborčanih) <http://www.ukm.um.si/mariborski-biografski-leksikon>;
 - **DOM BLOG** (spletni dnevnik Enote za domoznanstvo in posebne zbirke UKM). <https://ukmdomblog.blogspot.com/?m=0>

POSEBNE ZBIRKE

V sklopu Enote za domoznanstvo in posebne zbirke delujejo tudi:

- Glasbena in filmska zbirka <https://ukm.um.si/glasbena-filmska-zbirka>,
- Zbirka drobnih tiskov <https://ukm.um.si/zbirka-drobnih-tiskov-0>,
- Kartografska zbirka <https://ukm.um.si/kartografska-zbirka>,
- Zbirka rariet in stare periodike <https://ukm.um.si/zbirka-raritet-stare-periodike>,
- Rokopisna zbirka <https://ukm.um.si/rokopisna-zbirka>.

MAISTROVA KNJIŽNICA

Maistrova knjižnica je kulturni spomenik državnega pomena in je »ena največjih in najlepših zasebnih knjižnic na slovenskem« (J. Glazer). Maister je bil velik bibliofil, njegova zbirka obsega približno 6000 enot gradiva iz tistega časa. S ponosom jo pokažemo obiskovalcem. Ogled je možen po dogovoru.

Več: <https://ukm.um.si/maistrova-knjiznica>

GLAZERJEVA KNJIŽNICA

Glazerjeva knjižnica zajema dokumentarno in rokopisno zapuščino dolgoletnega ravnatelja UKM Janka Glazerja, mariborskega kulturnika in pesnika. Po vsebini obsega: slovenske pesniške zbirke, zbrana dela slovenskih literatov, dela osebnega in družinskega prijatelja Pavleta Zidarja, opus izdaj Ivana Cankarja in drugih velikanov slovenske književnosti. Bogata je tudi njegova osebna korespondenca s sodobniki.

Več: <https://ukm.um.si/glazerjeva-knji-nica>

DIGITALNI REPOZITORIJ UKM

Univerzitetna knjižnica Maribor z digitalnim repozitorijem prispeva k oblikovanju virtualnega sveta znanja. Z digitalizacijo dragocene pisne kulturne dediščine univerze in mesta zagotavlja dostop do kulturnih dobrin. Ponuja prost in brezplačen dostop do raznovrstnih digitaliziranih in digitalnih vsebin kulturne dediščine Maribora in Štajerske

(starejši časniki, rokopisno gradivo, knjižnične dragocenosti, slikovno gradivo ter drobni tiski ...). Gradivo je shranjeno v sedmih zbirkah: Iz zakladnice UKM, Mariborencija, Štajerska, Univerzitetne zgodbe, Zapuščine UKM, Domoznanske pripovedi in Mladi za napredek Maribora.

Vabljeni k pregledovanju, prepoznavanju, transkripciji ... in obogatitvi metapodatkov
Več: <https://dr.ukm.um.si/>

PORTAL KAMRA

Portal Kamra je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva, katerega namen je predstaviti vsebine lokalnega pomena v digitalni obliki preko svetovnega spleta.

Več: <https://www.kamra.si/organizacije/item/univerzitetna-knjiznica-maribor.html>

DOSTOP DO E-VIROV

Zaposleni na Univerzi v Mariboru in študenti lahko dostopajo do večine naročniških elektronskih informacijskih virov z oddaljenih lokacij, vsi ostali uporabniki pa z računalnikov v prostorih UKM ali knjižnic Univerze v Mariboru. Abecedni seznam elektronskih virov si lahko ogledate na spletnem naslovu: <http://ukm.um.si/elektronski-viri> ali na raziskovalnem vodiču - <https://libguides.ukm.um.si/viri>, kjer lahko izbirate tudi med odprto dostopnimi elektronskimi viri.

UM:NIK

Univerzitetni iskalnik UM:NIK, ki je integriran v okolje COBISS. Obsega tiskane vire, ki so na voljo v knjižnicah Univerze v Mariboru, in več milijonov različnih elektronskih virov svetovnih založnikov, naročniških in prosto/odprto dostopnih iz repozitorijev različnih znanstvenih disciplin. Z UM:NIK-om lahko - po najkrajši poti in kolikor je mogoče hitro ter kjer to omogočajo licenčni pogoji - dostopate do polnega besedila elektronskega vira ali dobite informacijo o zalogi tiskanega vira v knjižnicah. Za polno funkcionalnost uporabe UM:NIK-a priporočamo prijavo z vpisnimi podatki Moje knjižnice (COBISS AAI). Univerzitetni iskalnik UM:NIK je na voljo vsem uporabnikom, vendar pa je dostop do celotnih besedil licenčnih elektronskih virov omogočen le študentom in zaposlenim na Univerzi v Mariboru.

Več:

<https://plusum.si.cobiss.net/opac7/bib/search?q&db=um&mat=allmaterials&ds=true>

DKUM

Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru (DKUM) je institucionalni repozitorij Univerze v Mariboru. Vsebuje dela vseh članic Univerze v Mariboru, zaključna dela študentov UM, elektronske visokošolske učbenike in učna gradiva Univerze v Mariboru, znanstvena in strokovna dela avtorjev UM v odprtem dostopu ter produkcijo Univerzitetne založbe Univerze v Mariboru.

Vsi viri so objavljeni v odprtem dostopu, zato vabljeni k branju znanstvene dediščine Univerze v Mariboru v polnem besedilu.

Več: <https://dk.um.si/info/index.php/slo/>

RAZISKOVALNI VODIČI UKM

Raziskovalni vodiči seznanjajo s ponudbo informacijskih virov in nudijo usposabljanje za njihovo uporabo. UKM ponuja 66 različnih vodičev. Med najbolj obiskanimi so:

- Dostop do elektronskih virov UKM,
- DKUM - Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru,
- Orodja za citiranje in organizacijo referenc,
- Predloge za pripravo zaključnih del na Univerzi v Mariboru
- ODPRIMO:UM,
- Izposoja.

Več: <https://libguides.ukm.um.si/>

IZPOSODITE SI ELEKTRONSKO KNJIGO

Članom omogočamo izposojanje elektronskih knjig s portala Biblos, ki ponuja e-knjige v slovenskem jeziku z različnih področij. Portal je dostopen v knjižnicah Univerze v Mariboru z izbranim geslom za prijavo v Mojo knjižnico (COBISS). Za uspešno izposojanje potrebujete še Adobe ID, ki ga pridobite z brezplačno registracijo in ustrezen program ali aplikacijo za vašo bralno napravo.

Več: <https://ukm.um.si/novice/izposoja-elektronskih-knjig-v-slovenskem-jeziku-iz-zbirke-biblos>

IZPOSODITE SI ZVOČNO KNJIGO

AUDIBOOK je zbirka zvočnih knjig v slovenskem jeziku z različnih področij. Dostopna je vsem članom Univerzitetne knjižnice Maribor ob uporabi pametnih telefonov in tabličnih računalnikov.

Več: <https://ukm.um.si/novice/novost-za-lane-univerzitetne-knjiznice-maribor-izposoja-zvo-nih-knjig-v-slovenskem-jeziku-na>

STROKOVNO REFERENTSTVO ALI TUTORSTVO

Strokovni referenti skrbijo za strokovni izbor in vsebinsko obdelavo knjižničnega gradiva, posredujejo informacije z določenega strokovnega področja, sodelujejo s fakultetami knjižnicami Univerze v Mariboru, pomagajo v raziskovalnem in učnem procesu ter organizirajo tečaje informacijskega opismenjevanja. Na voljo so tudi za osebno strokovno svetovanje preko spleta.

Več: <http://ukm.um.si/strokovni-sodelavci>

AVSTRIJSKA ČITALNICA

Avstrijska čitalnica je center, v katerega zahajajo vsi, ki jih zanima avstrijska književnost, kultura in zgodovina. Gradivo zanjo je v glavnem darovalo avstrijsko Ministrstvo za evropske in mednarodne zadeve. Vse gradivo je vneseno v vzajemno bazo COBIB, kjer ga lahko poiščete.

V okviru AČ organiziramo širok spekter prireditev, od filmskih večerov, predstavitev sodobnih avstrijskih pisateljic in pisateljev ter drugih umetnikov, mednarodnih simpozijev, do razstav.

Več: <http://ukm.um.si/avstrijska-italnica>

ŠVICARSKI KOTIČEK

Švicarski knjižni kotiček je zbirka gradiva, ki se nahaja v tretjem nadstropju UKM in je rezultat sodelovanja UKM, Veleposlaništva Švice v Ljubljani, avstrijskega Ministrstva za evropske in mednarodne zadeve na Dunaju ter ProHelvetie. Zbirka obsega predvsem leposlovje v vseh uradnih jezikih Švice, gradivo s področja domoznanstva, zgodovine in umetnosti, vsebuje pa tudi nekaj gradiva Kneževine Liechtenstein. Gradivo iz zbirke Švicarskega knjižnega kotička je označeno s postavitveno signaturo ŠK. Pripravljamo tudi literarna branja in druge prireditve.

Več: <http://ukm.um.si/vicarski-koti-ek>

PATLIB CENTER

Univerzitetna knjižnica Maribor je decembra 2003 postala del mreže centrov PATLIB (PATent LIBrary), ki v državah članicah Evropske patentne organizacije (EPO) skrbijo za informacije o intelektualni lastnini. Uporabniki knjižnice lahko brezplačno dostopajo do informacij o industrijski lastnini: do patentov, modelov in znamk.

Več: <http://ukm.um.si/patlib-center>

EVROPSKI DOKUMENTACIJSKI CENTER

Evropski dokumentacijski centri so mreža informacijskih centrov, ki jih Evropska unija ustanavlja od leta 1963 naprej. Ponujajo uradne publikacije in dokumente institucij Evropske unije, s pomočjo katerih lahko najdete odgovore z naslednjih področij: evropsko pravo (vključno z regulativo in zakonodajo), evropske integracije, evropske politike in institucije. Najpomembnejša zbirka je vsekakor zakonodaja Evropske unije. Uporabnikom pripravljamo in posredujemo informacije o dokumentih, institucijah in delovanju EU. Pomagamo in svetujemo tudi pri kompleksnejših vprašanjih, ki zadevajo procese v EU.

Več: <http://ukm.um.si/edc-evropski-dokumentacijski-center>

ZBIRKA MODELOV ORGANOV ČLOVEŠKEGA TELESA

Zbirko modelov organov človeškega telesa sestavljajo modeli posameznih organov človeškega telesa, izdelanih iz umetne snovi v naravni ali povečani velikosti. V zbirki je 31 modelov. Vsi so sestavljeni iz manjših delov in jih je možno sestavljati in razstavljati, da je nazorneje prikazana struktura.

Več: https://ukm.um.si/strokovni_sodelavci/bo-jan-ekovi

BIBLIOGRAFIJE

Univerzitetna knjižnica Maribor ponuja storitev vnosa bibliografskih enot za oblikovanje osebnih bibliografij naročnikov, ki niso zaposleni na Univerzi v Mariboru. Mednje sodijo tudi taki, ki so bili zaposleni na UM ali ki delujejo izven nje. Bibliografijo lahko vnesemo v katalog COBISS samo na podlagi primarnih dokumentov. Razvrstitev bibliografskih enot se izvaja v skladu s Tipologijo dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS.

Več informacij: <http://ukm.um.si/bibliografije>

IZOBRAŽEVANJE UPORABNIKOV

Univerzitetna knjižnica Maribor organizira in izvaja različne brezplačne oblike izobraževanj ali take s kotizacijo:

- osnovne informacije o knjižnici,
- knjižnično informacijska opismenjevanja in
- kulturno umetniška opismenjevanja.

Več: <http://ukm.um.si/izobra-evanje-uporabnikov>

PREDLOG ZA NAKUP

Če ste odkrili publikacijo, ki je v UKM nimamo, in menite, da bi to gradivo obogatilo našo zbirko, nam lahko pošljete podatke zanj. Vaš predlog bo preučil strokovni referent za ustrezno strokovno področje.

Več: <http://ukm.um.si/predlog-za-nakup>

VPRAŠAJ KNJIŽNIČARJA ALI SVETOVANJE NA DALJAVO

V okviru referenčnega servisa Vprašaj knjižničarja omogoča UKM direktno postavljanje vprašanj in prejem odgovora v 24-ih urah od ponedeljka do petka po e-pošti.

Več: https://www.cobiss.si/referencni_servis/

Oblikovana je tudi nova spletna storitev – svetovanje knjižničarjev na daljavo, ki vam omogoča posvet o ponudbi knjižničnih storitev s strokovnim referentom, bibliografom, pridobite lahko tudi informacije v zvezi z domoznanstvom, odprto znanostjo ipd.

Rezervirajte si svoj termin <https://ukm.libcal.com/appointments>

SOCIALNA OMREŽJA

UKM je prisotna tudi na socialnih omrežjih, kjer ob obvestilih uporabnikom nudimo tudi informacije in podporo.

YouTube kanal: <https://youtu.be/ErpZxfhW41A>

Facebook: <https://www.facebook.com/UKMknjiznica>

Instagram: @knjiznicaukm

RAZLIČNI DOGODKI, NAMENJENI VSEM GENERACIJAM

BRALNI KLUB UKM

Enkrat mesečno se članice bralnega kluba srečajo v Glazerjevi knjižnici na pogovoru o prebrani knjigi, katere naslov določijo za mesec dni naprej. To je posebno bralno doživetje, saj odstira različne poglede na prebrano vsebino. Lani je klub praznoval svojo deseto obletnico obstoja, seznam prebranih knjig pa je zelo raznolik in dolg.

KLUB PRIJATELJEV UKM

Na pobudo knjižnice je bil ustanovljen leta 2013. Danes šteje preko 100 individualnih članov ali pravnih oseb, tudi iz tujine. S podpisano pristopno izjavo so se člani kluba zavezali, da bodo po svojih močeh, ugledu ali zagovorništvu pomagali pri projektih UKM. Z njihovo pomočjo je knjižnica bogatejša za glasbeni fotelj, urejeno Glazerjevo knjižnico, omaro za domoznanske dragocenosti, za 3 D-printer. V zameno za podporo pa jih vabimo na različne dogodke in jih seznanjamo z novostmi.

Več: <https://ukm.um.si/>

PROJEKT »SKUPAJ«

Projekt »Skupaj« - brezdomni, študenti in knjižničarji berejo poezijo - je dogodek, katerega namen je pokazati na raznolikost kroga uporabnikov univerzitetne knjižnice in spodbujati občutek za sobivanje in empatijo.

Sledite napovedim prireditev in dogodkov <https://ukm.um.si/calendar>

ODDAJANJE GLAZERJEVE DVORANE

UKM omogoča najem Glazerjeve dvorane s 100 sedeži, ki se zaračunava po ceniku UKM.

Več: <http://ukm.um.si/oddajanje-glazerjeve-dvorane>

OBISK KAVARNE SOVA

Ob obisku knjižnice ali katere od prireditev lahko popijete odlično kavo v lepo urejenem lokalu, opremljenem z internetnim omrežjem, ali posedite na vrtu pred lokalom.

Dodatne informacije

Univerzitetna knjižnica Maribor,

Gospejna ulica 10, 2000 Maribor

Telefon: 02 250 74 00

Spletni naslov: www.ukm.si

E-naslov: ukm@um.si

Koordinator: Bojan Oštir